

การศึกษาระบบการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัล
ที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี

วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

A Study of Vocational Education Management System, Learning Society Building
and Digital Technology towards the Satisfaction of Accounting Students in Vocational College
in the Institute of Vocational Education Northern Region 3

สุดาวลัย ศรีมัลย์^{1*}, ธิติวรดา แสงสว่าง² และ เฉวียง วงศ์จินดา³

Sudawan Srimalai^{1*}, Thitiworada Sangsawang² and Chawiang Wongjinda³

^{*123}หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ 53000

^{*123}Master of Accountancy Program, Faculty of Management Science, Uttaradit Rajabhat University,
Uttaradit, 53000

Received : 2022-10-14 Revised : 2022-11-01 Accepted : 2022-11-01

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของระบบการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 จำนวน 438 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบพบว่า 1) ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีผลกระทบเชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวม 2) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการ

สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัยมีผลกระทบเชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวมและ 3) ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลกระทบเชิงลบต่อความพึงพอใจโดยรวม

คำสำคัญ : ระบบการจัดการอาชีวศึกษา, การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้, เทคโนโลยีดิจิทัล, ความพึงพอใจ

Abstract

The study examines the impact of Vocational Education Management System, Learning Society Building and Digital Technology on the Satisfaction. Data was collected by questionnaires from the Accounting Students in Vocational College in the Institute of Vocational Education Northern Region 3. 438 completed questionnaires are used in the analysis. The statistics used for analyzing the collected data were multiple

*สุดาวลัย ศรีมัลย์

E-mail : sudawan_srimalai@hotmail.com

correlation analysis and multiple regression analysis.

According to data analyses in terms of relationships and effects, the following were found 1) Vocational Education Management System on Course Application, teaching management, management, and policy compliance had positive relationships with and an effects on the satisfaction as a whole; 2) Learning Society Building on Learning Society Building Collaboration and innovation, invention, creativity and research had positive relationships with and an effects on the satisfaction as a whole; and 3) Vocational Education Management System on Course Application, teaching management and Digital Technology had a negative relationship with and an effect on the satisfaction as a whole.

Keywords : Vocational Education Management System, Learning Society Building, Digital Technology, Satisfaction

1. บทนำ

ในสถานการณ์ที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อ Co-Vid 19 ในปัจจุบันทำให้การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนจากเดิมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งในระหว่างการแพร่ระบาดของ Co-vid 19 ทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาจำเป็นต้องปิดการเรียนการสอนเพื่อสกัดกั้นและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคระบาดดังกล่าว ทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาหลายแห่งประสบปัญหาในด้านการจัดการศึกษา ส่งผลให้ต้องมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถดำเนินไปได้ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถเข้าเรียน ณ สถานที่ตั้งของสถานศึกษาได้ โดยการนำ

เทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นและสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนให้เอื้อต่อการเรียนได้ทุกพื้นที่ รวมถึงการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการฝึกปฏิบัติการของนักเรียนนักศึกษาควบคู่ไปด้วย (เสาวลักษณ์ อนุพันธ์, 2563) [1] การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการสร้างแหล่งการเรียนรู้ที่เน้นฝึกทักษะทางวิชาชีพที่มีการฝึกปฏิบัติการ และการเรียนรู้ทฤษฎีไปพร้อมกัน ถ้าหากวิทยาลัยอาชีวศึกษามีการจัดการศึกษาที่ไม่สามารถเอื้ออำนวยต่อการเรียนในชั้นเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนได้และไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนจะทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนในสถานศึกษานั้น ๆ มีจำนวนน้อยลงได้ (สมพร ปานดำ, 2563) [2] ซึ่งสถานการณ์จำนวนนักเรียนลดลงเป็นสิ่งที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาอย่างต่อเนื่องจะเห็นได้จากรายงานประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 4 ปี ย้อนหลัง พบว่าจำนวนนักเรียนที่ศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ภาครัฐระหว่างปี 2560-2563 ลดลงต่อเนื่องอย่างเห็นได้ชัด คิดเป็นร้อยละ 9.28 เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่มีนักศึกษาเพิ่มขึ้นในปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 3.02 และในปี 2562-2563 มีจำนวนลดลง คิดเป็นร้อยละ 4.00 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2564) [3] เนื่องจากนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับปวช. เป็นกลุ่มนักเรียนที่ให้ความสำคัญกับภาพสะท้อนของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพก่อนการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเพื่อศึกษาต่อแต่นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในระดับ ปวส. ส่วนใหญ่จะใช้เวลาผูกพันที่มีต่อครู และสถานศึกษานั้น ๆ ในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ดังนั้นจึงทำให้เกิดผลกระทบที่ลดลงของจำนวนนักเรียนแรกเข้าในระดับ ปวช. เป็นส่วนใหญ่ (อัญญา กัลยาเรือน และคณะ, 2565) [4]

นอกจากนี้ยังมีสถิติการลดลงของนักเรียนที่เกิดจากอัตราการเกิดที่น้อยลงซึ่งเป็นปัญหาที่นอกเหนือการควบคุมหรือจำนวนการลดลงของนักเรียนที่เกิด

จากการมีระบบการจัดการศึกษาไม่ดีพอส่งผลทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาได้รับงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาลดลงไปด้วย (อลิตา ดาด้วง, 2561) [5] ในขณะเดียวกันการลดลงของจำนวนนักเรียนยังเกิดจากการแข่งขันที่รุนแรงในการรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาต่อของแต่ละสถาบันการศึกษาทำให้นักเรียนมีตัวเลือกในการเข้าศึกษาต่อในที่ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นซึ่งการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเพื่อเข้าศึกษาต่อของนักเรียนจะพิจารณาจากหลาย ๆ ปัจจัยโดยปัจจัยหลักจะเลือกจากการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมีความทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน และมีสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อดังกล่าว หากสถานศึกษาได้มีการสร้างระบบการจัดการศึกษา และมีระบบสังคมการเรียนรู้ที่ดีจนทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจได้ จะสามารถทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษานำระบบดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการดึงดูดนักเรียนให้เลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของตนเองได้ และสถานการณ์ดังกล่าวยังส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา (นพภัค จิตมั่นคงธรรม, 2562) [6]

อย่างไรก็ตามวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้มีการมุ่งสร้างระบบการจัดการอาชีวศึกษาที่ดี เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาที่สูงขึ้น รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา การพัฒนาระบบการวัด และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2563) [7] รวมทั้งผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาภาคการเกษตรอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้สมรรถนะ และคุณลักษณะของนักเรียนโดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติให้มีสมรรถนะวิชาชีพเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์และเป้าหมาย

ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้นต้องได้รับการตอบสนองจากนักเรียนในปัจจุบันว่ามีความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบการจัดการอาชีวศึกษามากน้อยเพียงใดหรือนักเรียนมีทักษะในกระบวนการวิเคราะห์การแก้ปัญหา และจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาตามความต้องการของตนเองหรือไม่ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563) [8]

อย่างไรก็ตามวิทยาลัยอาชีวศึกษายังได้มีการมุ่งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่ดี และสร้างความประทับใจให้กับนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลผ่านการสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานศึกษาแต่ละแห่งมีการสร้างขึ้นเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับนักเรียนโดยมีสื่อดิจิทัลด้านอาชีพ และวิชาชีพเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานตามข้อตกลงด้านการค้าของอาเซียนมีเป้าหมายกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตของประเทศไทยนำไปใช้ประกอบการเรียนรู้สู่การพัฒนาอาชีพ และวิชาชีพได้ (รียา โชติธรรมและคณะ, 2561) [9] ขณะเดียวกันการยกระดับอาชีวศึกษาด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีเป็นการเพิ่มทางเลือกอนาคตที่สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตตอบโจทย์โลกยุคดิจิทัล รวมถึงเผยแพร่ความเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ตอบสนองต่อปัจจัยทางการศึกษาของสังคมในปัจจุบันที่เป็นการเรียนการสอนที่ผสมผสานการเรียน และการทำงานในสถานที่ทำงานจริงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Marshall, Shannon and Love (2020) [10] ที่กล่าวว่าอาชีวศึกษาจัดได้ว่าอยู่ในชัยภูมิที่ดีมาก และเหมาะสมอย่างมากที่จะตอบสนองต่อปัจจัยที่ท้าทายทางการศึกษาของสังคมในปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านที่ว่าอาชีวศึกษาเป็นแนวทางการเรียนการสอนที่ผสมผสานโลกของการเรียน และการทำงานในสถานที่ทำงานจริงได้อย่างลงตัว ซึ่งการจะดึงดูดให้เกิดความสนใจในการเลือกสถานศึกษาแห่งใดจึงจำเป็นต้องสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอซึ่งการสร้าง ความพึงพอใจจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือทาง

การศึกษาที่เกิดจากการจัดการศึกษาที่ดีมีสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนรู้ และมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้ง่ายขึ้น

จากประเด็นข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาระบบการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 โดยผลการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการสร้างคุณภาพการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน และตลาดแรงงาน รวมถึงให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษา และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา และสังคมมีความเชื่อมั่นต่อสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลกระทบของระบบการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 ทฤษฎีความพึงพอใจ (Satisfaction) ในงานวิจัยนี้ได้นำทฤษฎีความพึงพอใจของตามแนวคิดของมาสโลว์ที่อยู่ใน Maslow's Hierarchy of Needs ซึ่งมีความต้องการของมนุษย์มี 5 ชั้น มาอธิบายความพึงพอใจ โดยได้ศึกษาว่าหากนักเรียนเข้าสู่การเรียนในระบบการจัดการอาชีวศึกษาที่ดีมีการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้ นักเรียนเกิดความพึงพอใจเพิ่มสูงขึ้นหรือไม่ โดยความพึงพอใจจะพิจารณาจากการที่นักเรียนมีความมั่นใจ ในการนำความรู้ และเทคโนโลยี

ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงานได้ ซึ่งอยู่ในขั้นความต้องการสมหวังในชีวิตตามทฤษฎีความพึงพอใจของมาสโลว์ Maslow (Hoyer and MacInnis, 1997) [11]

3.2 ระบบการจัดการอาชีวศึกษา (Vocational Education Management System) ระบบบริหารจัดการที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างกว้างขวางมีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพนักเรียนทุกคน โดยมาตรฐานการอาชีวศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญใช้ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) [12] อย่างไรก็ตามระบบการจัดการอาชีวศึกษาที่ดีจะส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนได้หากนักเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นที่ได้รับจากสถานศึกษา (กุสุมา แยมเกตุและคณะ, 2564) [13] ถ้าหากว่ามีการประยุกต์ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจแต่หากมีการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมหรือเกินความจำเป็นในสถานศึกษานั้น ๆ อาจทำให้เกิดความพึงพอใจที่ต่ำ (พิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล้า และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2564) [14]

ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นการใช้ความรู้ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แต่ถ้าหากมีการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนประกอบกับนักเรียนมีเครื่องมือสื่อสารทางเทคโนโลยีไม่เพียงพอ อาจทำให้นักเรียนไม่แสดงความคิดเห็นไม่กระตือรือร้น ส่งผลให้นักเรียนมีความเครียดในการเรียน และเรียนอย่างมีความสุขนั้นหมายความว่านักเรียนไม่พึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี 100% (นิตยา มณีวงศ์, 2561) [15] ด้านการบริหารจัดการที่ดีจะส่งผลทำให้เกิดความพึงพอใจค่อนข้างสูงหากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการทำให้เข้าถึงข้อมูลที่มีการใช้เทคโนโลยีภายในสถานศึกษาจะส่งผลความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ต้องจัดให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศ (กุสุมา แยมเกตุและคณะ, 2564) [13]

ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นการใช้ดุลยพินิจพิจารณาปรับสภาพแวดล้อมในการเตรียมความพร้อมก่อนนำนโยบายต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับดูแลมาใช้ในทางปฏิบัติตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และหากมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลระบบการสื่อสารที่มีคุณภาพมาใช้อย่างเหมาะสมส่งผลทำให้เกิดความพึงพอใจการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ (โอภาส มีขาว, 2564) [16]

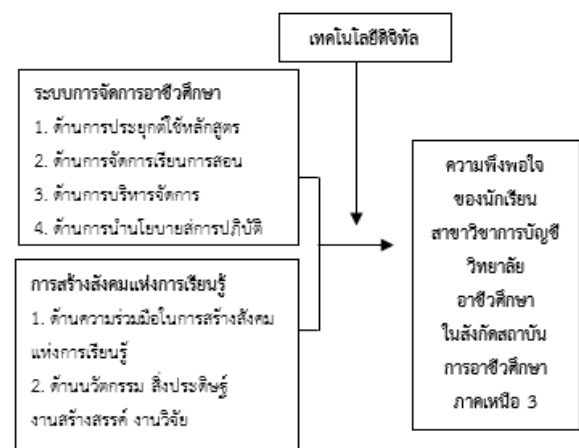
3.3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society Building) เป็นการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยได้รับความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) [17] ประกอบด้วยด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนร่วมกับคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และหากมีการการใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูลกลุ่มเครือข่ายมีการสร้างความสัมพันธ์ทางสถาบันและทัศนคติต่อการใช้งานจะส่งผลทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับมาก (Paposa and Kumar, 2019) [18] ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย เป็นการนำความรู้ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และกระบวนการใหม่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายที่มีการเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาร่วมกัน ที่ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์และเผยแพร่สู่สาธารณชน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) [19]

3.4 เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology) การนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์และเต็มประสิทธิภาพในการพัฒนาสารสนเทศ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนทั้งระบบ และในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 ในปัจจุบันส่งผลให้เทคโนโลยีมีความสำคัญเป็นอย่างมาก วิทยาลัยอาชีวศึกษาจึงต้อง

นำเอาเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกและการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอนซึ่งผู้ใช้งานจะต้องตระหนักในด้านความรู้ ความเข้าใจการใช้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ และเป็นไปตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563 – 2565 (นิติ นาชิต, 2565) [20]

3.5 ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมเกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ ซึ่งความพึงพอใจสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและความรู้สึกหากการจัดการอาชีวศึกษามีการจัดการมีการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และทำให้เกิดความปลอดภัยกับนักเรียนภายในวิทยาลัยอาจทำให้จะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในความปลอดภัยเพิ่มสูงขึ้นได้ (พัฒนา พรหมณี และคณะ, 2563) [21]

4. กรอบแนวความคิด

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 917 คน วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการ

อาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 (จังหวัดอุตรดิตถ์ พิษณุโลก และสุโขทัย) (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา , 2562) [22] ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังประชากรทั้งหมด โดยส่งแบบสอบถามผ่าน Google Form ไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษาต่าง ๆ ระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 30 วัน และผู้ตอบแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 438 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นอัตราผลตอบแทนร้อยละ 47.76 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 20 ถือเป็นอัตราผลตอบแทนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Aake, Kumar and Day, 2001) [23]

5.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรอิสระประกอบไปด้วย ระบบการจัดการอาชีวศึกษา (ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ) และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย) ตัวแปรแทรกคือ เทคโนโลยีดิจิทัล และตัวแปรตามประกอบไปด้วย ความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ลักษณะของข้อคำถามประกอบด้วยข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง แต่ละคำตอบมีให้เลือกตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ

5.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยเทคนิค IOC ผู้วิจัยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ระพีพันธุ์ โพธิ์ศรี, 2551) [24] โดยค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อคำถามใช้ในการวิเคราะห์ Factor Analysis อยู่ระหว่าง 0.765-0.983 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.40 สอดคล้องกับ (Nunnally, 1978) พบว่า ค่า Factor Loading ของตัวแปรอิสระ ระบบการจัดการอาชีวศึกษาด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตรอยู่ระหว่าง 0.938-0.969 ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ระหว่าง 0.875-0.980 ด้านการบริหารจัดการอยู่ระหว่าง 0.765-0.930 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ อยู่ระหว่าง 0.811-0.974 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อยู่ระหว่าง 0.825-0.983 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย อยู่ระหว่าง 0.869-0.979 เทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ระหว่าง 0.892-0.935 ความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี อยู่ระหว่าง 0.879-0.903 เป็นไปตามเกณฑ์ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าทุกตัวแปรมีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา นอกจากนี้การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อคำถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) พบว่า อยู่ระหว่างอยู่ระหว่าง 0.777-0.895 มีค่ามากกว่า 0.70 จึงสรุปได้ว่าทุกตัวแปรมีความเชื่อมั่นของข้อคำถาม (Nunnally and Bernstein, 1994) [25]

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ซึ่งเขียนสมการได้ดังนี้ สมการ 1: $Y = \beta_{01} + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7 + \beta_8 (X_1 * X_7) + \beta_9 (X_2 * X_7) + \beta_{10} (X_3 * X_7) + \beta_{11} (X_4 * X_7) + \beta_{12} (X_5 * X_7) + \beta_{13} (X_6 * X_7) + \epsilon$

เมื่อ Y แทน ความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการ
บัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดสถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

X1 แทน ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการ
ประยุกต์ใช้หลักสูตร

X2 แทน ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการ
เรียนการสอน

X3 แทน ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการบริหาร
จัดการ

X4 แทน ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการนำ
นโยบายสู่การปฏิบัติ

X5 แทน การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความ
ร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

X6 แทน การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม
สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

X7 แทน เทคโนโลยีดิจิทัล

7. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปี 1-3 วิทยาลัย
อาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ
3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง
คิดเป็นร้อยละ 94.50 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็น
ร้อยละ 5.50 มีอายุมากกว่า 17 ปี คิดเป็นร้อยละ
56.20 รองลงมาอายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.90 มี
อายุน้อยกว่า 17 ปีคิดเป็นร้อยละ 13.90 มีระดับชั้นปี
ของนักเรียนปวช. 3 คิดเป็นร้อยละ 47.95 รองลงมา
ระดับชั้นปวช. 2 คิดเป็นร้อยละ 27.62 ระดับชั้นปวช.
1 คิดเป็นร้อยละ 24.43 มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA.)
3.51-4.00 คิดเป็นร้อยละ 42.47 รองลงมาเกรดเฉลี่ย
สะสม 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 34.93 และศึกษา
วิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลกคิดเป็นร้อยละ 46.35
รองลงมาวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ คิดเป็นร้อยละ
36.76 และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย คิดเป็นร้อยละ
16.89

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของระบบการ
จัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และ

ความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคเหนือ พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมี
ความสัมพันธ์กันในเชิงบวกซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา
Multicollinearity ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ
(Multicollinearity) โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่ามีค่า VIF
อยู่ระหว่าง 1.099-1.920 ซึ่งน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัว
แปรอิสระมีความสัมพันธ์ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา
Multicollinearity (Black, 2006, pp. 585) [26] เมื่อ
พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
อิสระ ระบบการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคม
แห่งการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และตัวแปรแทรก
เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า มีความสัมพันธ์กับความพึง
พอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคเหนือ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.364 -
0.609 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของระบบการ
จัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่ง
การเรียนรู้ และความพึงพอใจของ
นักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัย
อาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการ
อาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	Y	VIF
$\bar{X}$	4.227	3.810	4.065	3.925	3.974	3.949	4.155	4.212	
S.D.	0.665	0.763	0.680	0.725	0.731	0.729	0.653	0.629	
X1	1.000	0.133*	0.173*	0.125*	0.073	0.134*	0.178*	0.214*	1.099
X2		1.000	0.376*	0.291*	0.288*	0.267*	0.267*	0.464*	1.317
X3			1.000	0.498*	0.574*	0.425*	0.385*	0.821*	1.920
X4				1.000	0.516*	0.449*	0.414*	0.615*	1.651
X5					1.000	0.484*	0.415*	0.670*	1.891
X6						1.000	0.364*	0.609*	1.516
X7							1.000	0.521*	1.438
Y								1.000	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และ
สร้างสมการพยากรณ์ ความพึงพอใจของนักเรียน
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัด
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ได้ดังนี้

$$Y = 0.029X_1 + 0.036X_2 + 0.124X_3 + 0.487X_4 + 0.121X_5 + 0.191X_6 + 0.087X_7 - 0.047X_1 \times X_7 - 0.056X_2 \times X_7 - 0.029X_3 \times X_7 - 0.012X_4 \times X_7 + 0.031X_5 \times X_7 - 0.007X_6 \times X_7$$

สมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05 ($F = 162.126$; $p = 0.000$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง $Adj R^2 = 0.827$ เมื่อนำไปวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระระบบการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และตัวแปรแทรก เทคโนโลยีดิจิทัล กับตัวแปรตามความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 พบว่า ระบบการจัดการอาชีวศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ($b_2 = 0.124$, $p < 0.05$) มีผลกระทบเชิงบวกกับความพึงพอใจโดยรวม ระบบการจัดการอาชีวศึกษาด้านการบริหารจัดการ ($b_3 = 0.487$, $p < 0.05$) มีผลกระทบเชิงบวกกับความพึงพอใจโดยรวมระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ($b_4 = 0.121$, $p < 0.05$) มีผลกระทบเชิงบวกกับความพึงพอใจโดยรวม และในส่วนของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($b_5 = 0.141$, $p < 0.05$) มีผลกระทบเชิงบวกกับความพึงพอใจโดยรวม การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ($b_6 = 0.191$, $p < 0.05$) มีผลกระทบเชิงบวกกับความพึงพอใจโดยรวม ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตรและเทคโนโลยีดิจิทัล ($b_8 = -0.047$, $p < 0.05$) มีผลกระทบเชิงลบต่อความพึงพอใจโดยรวม และระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และเทคโนโลยีดิจิทัล ($b_9 = -0.056$, $p < 0.05$) มีผลกระทบเชิงลบต่อความพึงพอใจโดยรวม

นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่า ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตรไม่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวม ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการและเทคโนโลยีดิจิทัลไม่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวม ระบบการจัดการอาชีวศึกษาด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและเทคโนโลยีดิจิทัลไม่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวม การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัลไม่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวม

ในส่วนของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย และเทคโนโลยีดิจิทัลไม่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวม รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยแบบ

พหุคูณโดยใช้ตัวแปรตามเป็นความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีโดยรวมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

ระบบการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัล	ความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่	0.029	0.022	1.342	0.180
ระบบการจัดการอาชีวศึกษา				
ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร (X1)	0.036	0.021	1.724	0.085
ด้านการจัดการเรียนการสอน (X2)	0.124	0.023	5.442	0.000*
ด้านการบริหารจัดการ (X3)	0.487	0.028	1.769	0.000*
ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ (X4)	0.121	0.026	4.738	0.000*
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้				
ด้านความร่วมมือในการสร้าง (X5)	0.141	0.027	5.174	0.000*
ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย (X6)	0.191	0.024	7.820	0.000*
เทคโนโลยีดิจิทัล (X7)	0.087	0.024	3.637	0.000*
ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร และเทคโนโลยีดิจิทัล (X1×X7)	-0.047	0.020	-2.329	0.020*
ด้านการจัดการเรียนการสอน และเทคโนโลยีดิจิทัล (X2×X7)	-0.056	0.024	-2.344	0.020*
ด้านการบริหารจัดการ และเทคโนโลยีดิจิทัล (X3×X7)	-0.029	0.028	-1.052	0.293
ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และเทคโนโลยีดิจิทัล (X4×X7)	-0.012	0.025	-0.484	0.629
ด้านความร่วมมือในการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัล (X5×X7)	0.031	0.029	1.071	0.285
ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย และเทคโนโลยีดิจิทัล (X6×X7)	-0.007	0.025	-0.281	0.779

$F = 162.126$ $p = 0.000$ $R^2 = 0.912$ $Adj R^2 = 0.827$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้สรุปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 17 ปี ระดับชั้นปีเป็นนักเรียนปวช. 3 มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA.) 3.51-4.00 และศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 และสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย มีผลกระทบเชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 และระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลกระทบเชิงลบต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังพบว่า ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร ด้านการบริหารจัดการและเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและเทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย และเทคโนโลยีดิจิทัลไม่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

9. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษากระบวนการจัดการอาชีวศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

ชี้ให้เห็นว่าระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัยมีผลกระทบเชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 เนื่องจาก การที่สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มีการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และมีการสร้างความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนมีนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ และงานวิจัย โดยยึดความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญสามารถทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างนักเรียนกับผู้สอน ในการสร้างประสิทธิภาพการเรียนการสอนร่วมกัน และนักเรียนเกิดการยอมรับในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สถาบันการศึกษาจัดให้ รวมถึงมีความรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้นและมีความผูกพันกับสถาบันการศึกษาของตนเองมากขึ้นสอดคล้องกับทฤษฎีมาสโลว์ (Maslow, 1970) [27] ได้กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์แบ่งออกเป็น 5 ชั้นในลักษณะของพีระมิดที่เรียกว่า Maslow's Hierarchy of Needs คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการความรักความสัมพันธ์และความเป็นเจ้าของความต้องการที่จะรู้ดีกว่าตนเองมีค่าและความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริง และพัฒนาศักยภาพของตน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา แยมเกตุ และคณะ, (2564) [13] พบว่า การจัดระบบการศึกษาที่ดีควรมุ่งในการการบริหารจัดการ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และการส่งเสริม นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัยอย่าง

ต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งการพัฒนาสิ่งเหล่านี้สามารถทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษานั้น ๆ ได้

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร และเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลกระทบเชิงลบต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ 3 เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอน และการประยุกต์ใช้หลักสูตรที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้มากเกินไปจนความจำเป็นโดยไม่ได้พิจารณาถึงบริบทของนักเรียนและพฤติกรรมที่ยอมรับการใช้เทคโนโลยีจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่ามีความยากในการเข้าถึงระบบการจัดการศึกษาของหลักสูตรและทำให้นักเรียนมีความรู้สึกขาดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสถาบันการศึกษา ผู้สอน และนักเรียนซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนรู้สึกถึงการเรียนการสอนที่ยังไม่เต็มประสิทธิภาพโดยหากนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาจะเป็นการช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ แต่หากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรจะทำให้ให้นักเรียนรู้สึกถึงการขาดระบบนิเวศทางการศึกษาที่ดีได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล้า และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2564) [14] พบว่า การจัดการเรียนการสอนในกรณีที่ผู้สอนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 100% ทุกรายวิชาจะทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนา พรหมณี และคณะ (2563) [21] พบว่า เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้สนับสนุนให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรได้ แต่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะทำให้เกิดความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีน้อยลงได้ซึ่งสามารถทำให้เกิดการต่อต้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ใน

กระบวนการต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Paposa and Kumar (2019) [18] พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดของความสำเร็จในสภาพแวดล้อมการจัดการศึกษา คือการรับรู้ของนักเรียนถึงคุณภาพการจัดการศึกษาจึงจะเกิดความพึงพอใจและความภักดีต่อสถาบันการศึกษา

หากกระบวนการจัดการศึกษาที่มีการเน้นคุณภาพการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งใช้เทคโนโลยีมาช่วยจะเป็นประโยชน์และช่วยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ในช่วงการแพร่ระบาดโควิด-19 แต่เมื่อการแพร่ระบาดโควิด-19 ลดลง การใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากเกินไปจะทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดการศึกษาน้อยลงได้

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัย พบว่า ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติมีผลกระทบเชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ดังนั้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฯ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อเอื้ออำนวยต่อผู้เรียนผู้สอน และกำหนดนโยบายที่มาจากภาพสะท้อนของผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดระบบการเรียนการสอนให้เพิ่มมากขึ้น

ผลการวิจัย พบว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัยมีผลกระทบเชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ดังนั้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ต้องการให้นักเรียนมีความพึง

พอใจและตั้งใจในการเข้าสู่ระบบจัดการการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นควรให้ความสำคัญกับการสร้างระบบนิเวศในการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนที่มีทางเลือกให้เลือกศึกษาในหลายรูปแบบ รวมถึงพัฒนานวัตกรรม งานสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ที่มาช่วยสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาของนักเรียนทุกเพศ ทุกวัย และสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา

ระบบการจัดการอาชีวศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลกระทบเชิงลบต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ดังนั้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฯ ควรระมัดระวังในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยควรมีการประเมินความพร้อมและความเพียงพอของอุปกรณ์เทคโนโลยีที่จะนำมาใช้และความพร้อมของผู้สอน ผู้เรียนในการเข้าใจหน้าที่การทำงานของเทคโนโลยีและควรมีอบรมการใช้เทคโนโลยีใหม่ก่อนนำมาใช้ทุกครั้งเพื่อลดการต่อต้านการใช้เทคโนโลยี และควรพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดรวมถึงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน และสร้างโอกาสทางการศึกษา

10.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษากลุ่ม ตัวอย่าง เฉพาะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ถึงแม้การวิเคราะห์นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมาก แต่เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาสนับสนุนงานวิจัยนี้เพิ่มขึ้น ดังนั้น การศึกษางานวิจัยในอนาคตควรเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาในภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับความสอดคล้อง

กับงานวิจัยในครั้งนี้

ผลการวิจัย พบว่า เมื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นตัวแทรกในงานวิจัยนี้ยังไม่สามารถทำให้ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนได้ และยังมีผลกระทบในเชิงลบ ดังนั้นในงานวิจัยในอนาคตควรมีการศึกษาปัจจัยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เหมาะสมที่วิทยาลัยฯ ควรมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- [1] เสาวลักษณ์ อนุพันธ์, “อนาคตทางการศึกษา ผลกระทบจากวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19”, วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ปีที่ 14, พ.ศ.2563, หน้า 14-25.
- [2] สมพร ปานดำ, “พลิกวิกฤตสู่โอกาสของอาชีวศึกษาไทยบนความปกติใหม่” วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, ปีที่ 5, พ.ศ.2563, หน้า1-13.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, เรื่อง รายงานประจำปี 2563 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2564.
- [4] อัญชนา กัลยาเรือน, นิรมล พลแพงขัวและขวัญธิดา หลานเศรษฐา, “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2, การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13, พ.ศ. 2565, หน้า 1617-1627.

- [5] อลิตา ดาด้วง, แนวทางการพัฒนาการจัดการจัดสรรงบประมาณที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ.2561
- [6] นพภัค จิตมั่นคงธรรม, การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, พ.ศ.2562.
- [7] สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, (ร่าง) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2562, สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, พ.ศ.2563.
- [8] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562, (2562, 22 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 130 ง. หน้า 3-18.
- [9] รียา โชติธรรม, ณัฐพล แจ่งอักษรและสุวิมล ว่องวาณิช, “การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการของครูอาจารย์ในสถานศึกษาในเขตภาคเหนือ”, วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ปีที่ 2 พ.ศ. 2561, หน้า 29-42.
- [10] Marshall, D.T., Shannon, D.M., & Love, S.M, 2020, “How teachers experienced the COVID-19 transition to remote instruction”. Phi Delta Kappan, 102(3), pp. 46-50.
- [11] Hoyer, W. D. & Macinnis, D. J, 1997, Consumer Behavior. Boston: Houghton Mifflin.
- [12] กระทรวงศึกษาธิการ, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562. (2562, 25 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 289 ง. หน้า 1-2.
- [13] กุสุมา แยมเกตุ, ทิพวรรณ เดชสงค์และณิชาภัทร จาวิสูตร, ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของกองบริการการศึกษา: กรณีศึกษา สถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งเขตกรุงเทพมหานคร, Journal of Roi Kaensarn Academi, ปีที่ 7, หน้า 82-97.
- [14] พิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล้า และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2, วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปีที่ 13, หน้า 271-282.
- [15] นิตยา มณีวงศ์, ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนรู้ออนไลน์แอปพลิเคชันไลน์ ในช่วงวิกฤต COVID 19, วารสารครุศาสตร์, ปีที่ 15, หน้า 161-173.
- [16] โอภาส มีขาว, “ประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ เพื่อการชำระหนี้เงินกู้ยืมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา”, วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, ปีที่ 9, หน้า 532-545.
- [17] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, (2562, 26 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 57 ก. หน้า 49-53.

- [18] Paposa, K. K., & Kumar, Y. M., 2019, Impact of training and development practices on job satisfaction: A study on faculty members of technical education institutes. *Management and Labour Studies*, 44(3), pp. 248-262.
- [19] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ.2552, หน้า 5-6.
- [20] นิติ นาชิต, “กลยุทธ์การเสริมสร้างความเข้มแข็งการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาด้านธุรกิจและบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล”, วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง, ปีที่ 6, หน้า 10-23.
- [21] พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัย และ จีระศักดิ์ ทัพพา, “แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน”, วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, ปีที่ 26, หน้า 59-66.
- [22] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562, (2562, 22 พฤษภาคม), ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 130 ง. หน้า 3-24.
- [23] Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S, 2001, *Marketing Research*. New York: John Wiley and Sons.
- [24] ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี, “ระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ”, เอกสารประกอบการสอน, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, หน้า 19.
- [25] Nunnally, J. C., and Bernstein, I. R, 1994, *Psychometric in Theory*, (3rd ed.). New York: McGraw Hill.
- [26] Black. K., 2006, *Business statistics for contemporary decision making*. USA : John Wiley and Son, pp. 585.
- [27] Maslow, A. H., 1970, *Motivation and Personality*. New York : Harpers and Row.